

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1987 Nr. 104

A. TITEL

*Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949, betreffende de bescherming van slachtoffers van niet-internationale gewapende conflicten (Protocol II);
Bern, 12 december 1977*

B. TEKST

De Franse en de Engelse tekst van het op 8 juni 1977 te Genève tot stand gekomen en op 12 december 1977 te Bern voor ondertekening opengestelde Aanvullend Protocol zijn geplaatst in *Trb.* 1978, 42.

Voor ondertekeningen zie eveneens *Trb.* 1980, 88.

C. VERTALING

Zie *Trb.* 1980, 88.

D. PARLEMENT

Artikel 2 van de Rijkswet van 12 maart 1987 (*Stb.* 128) luidt als volgt:

„Het op 12 december 1977 te Bern tot stand gekomen Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949, betreffende de bescherming van slachtoffers van niet-internationale gewapende conflicten (Protocol II), waarvan de Franse en de Engelse tekst zijn geplaatst in *Tractatenblad* 1978, 42 en de vertaling in het Nederlands in *Tractatenblad* 1980, 88, wordt goedgekeurd voor het gehele Koninkrijk.”

De Rijkswet is gecontrasigneerd door de Minister van Buitenlandse Zaken H. VAN DEN BROEK, de Minister van Defensie W. F. VAN EEKELLEN, de Minister van Justitie F. KORTHALS ALTES en de Minister van Binnenlandse Zaken J. DE KONING.

Voor de behandeling in de Staten-Generaal zie: Kamerstukken II

1983/84, 1984/85, 1985/86, 18 277 (R 1247); Hand. II 1985/86, blz. 3555–3573, 3615, 3824–3825, 3971; Kamerstukken I 1985/86, nr. 206, 1986/87, nrs. 38 en 38a; Hand. I 1986/87, blz. 869-875.

E. BEKRACHTIGING

Zie *Trb.* 1980, 88.

Behalve de aldaar genoemde hebben nog de volgende Staten in overeenstemming met artikel 21 van het Protocol, een akte van bekrachtiging nedergelegd bij de Zwitserse Bondsraad:

Finland	7 augustus 1980
Laos	18 november 1980
Noorwegen	14 december 1981
Korea	15 januari 1982
Zwitserland	17 februari 1982
Denemarken	17 juni 1982
Oostenrijk ¹⁾	13 augustus 1982
Togo	21 juni 1984
Senegal	7 mei 1985
de Staat Vaticaanstad ²⁾	21 november 1985
Italië	27 februari 1986
België	20 mei 1986
het Koninkrijk der Nederlanden	22 juni 1987
(voor het gehele Koninkrijk)	

¹⁾ Onder het volgende voorbehoud:

«Réserve au sujet de l'article 6 du Protocole II:

L'alinéa e du paragraphe 2 de l'article 6 du Protocole II sera appliqué pour autant qu'il ne soit pas incompatible avec les dispositions législatives prévoyant que tout accusé qui trouble l'ordre à l'audience ou dont la présence risque de gêner l'interrogatoire d'un autre accusé ou l'audition d'un témoin ou d'un expert peut être exclu de la salle d'audience.»

²⁾ Onder de volgende verklaring:

«Par la ratification des deux Protocoles additionnels aux Conventions de Genève du 12 août 1949 relatives à la protection des victimes des conflits armés internationaux (Protocole I) et non internationaux (Protocole II), adoptés à Genève le 8 juin 1977, le Saint-Siège entend avant tout reconnaître les mérites et les résultats positifs obtenus par la «Conférence diplomatique sur la réaffirmation et le développement du droit international humanitaire applicable dans les conflits armés», à laquelle il a pris une part active.

Le Saint Siège pense que, dans une perspective historique et juridique globale, les deux Protocoles représentent et confirment un progrès significatif du droit humanitaire à appliquer dans les conflits armés, progrès qui mérite d'être approuvé et soutenu.

En même temps, le Saint-Siège désire rappeler, à propos des dispositions des textes juridiques mentionnés ci-dessus, les considérations qui ont déjà été notifiées par sa délégation, au terme des travaux de la Conférence, au secrétariat de cette dernière. On est particulièrement heureux de reconnaître la valeur de dispositions qui élargissent, dans certains secteurs, le droit huma-

nitaire, comme par exemple: la protection de la population civile, spécialement des femmes et des enfants; la protection accordée aux biens culturels et aux lieux de culte, témoins et signes du patrimoine spirituel des peuples; la protection des biens indispensables à la survie de la population civile; le respect et la protection du personnel sanitaire et religieux; l'interdiction des représailles.

D'autres dispositions sont au contraire, au jugement du Saint-Siège, moins satisfaisantes quant à la substance ou peu heureuses dans leur formulation. En outre, on a relevé des hésitations et des omissions en des matières importantes, dans la perspective d'élargissement des normes humanitaires. En ce qui concerne, en particulier, le Protocole II, le Saint-Siège regrette qu'après avoir été vidé d'une bonne partie de sa substance humanitaire par l'Assemblée plénière de la Conférence, il soit devenu un instrument d'un juridisme étroit dans son texte et dans son esprit. Si le Saint-Siège l'a signé, non sans de sérieuses réserves, et si maintenant il le ratifie, c'est surtout parce qu'il le considère comme une porte ouverte vers de futurs développements du droit humanitaire en un secteur crucial et trop négligé jusqu'à ce jour.

Le Saint-Siège déclare également qu'il a pris acte des réserves et des déclarations formulées par certains Etats qui ont déposé un instrument de ratification ou d'adhésion aux Protocoles.

Enfin, le Saint-Siège réaffirme à cette occasion sa profonde conviction quant au caractère fondamentalement inhumain de la guerre. Une humanisation des effets des conflits armés, comme celle qui est entreprise par les deux Protocoles, est accueillie avec faveur et encouragée par le Saint-Siège dans la mesure où elle se propose d'apaiser des souffrances humaines et où, dans le déchaînement des passions et des forces maléfiques, elle tend à sauvegarder les principes essentiels d'humanité et les biens suprêmes de la civilisation. Le Saint-Siège exprime par ailleurs sa ferme conviction que le but ultime, celui qui est digne de la vocation de l'homme et de la civilisation humaine, doit être l'abolition de la guerre. On ne peut s'empêcher de penser que les mesures prévues par la Convention de Genève et maintenant par les deux Protocoles additionnels – mesures qui sont déjà en elles-mêmes des instruments fragiles pour la protection des victimes des conflits armés de type conventionnel – s'avèreraient non seulement insuffisantes mais tout à fait inadéquates face aux dévastations ruineuses d'une guerre nucléaire.

Le Saint-Siège, pensant être l'interprète des inquiétudes et des espoirs des peuples, souhaite que la voie encourageante ouverte à Genève par la codification du droit humanitaire dans les conflits armés, ne reste pas lettre morte ou simple engagement de pure forme, mais qu'elle soit accueillie dans les consciences, traduite dans la pratique et poursuivie jusqu'au but final de l'abolition de toute guerre, de quelconque genre que ce soit.»

F. TOETREDING

Zie *Trb.* 1980, 88.

Behalve de aldaar genoemde hebben nog de volgende Staten, in overeenstemming met artikel 22 van het Protocol, een akte van toetreding nedergelegd bij de Zwitserse Bondsraad:

Bangladesh	8 september 1980
Mauritius	22 maart 1982
Sint Lucia	7 oktober 1982

Tanzania	15 februari 1983
de Verenigde Arabische Emiraten ¹⁾	9 maart 1983
Sint Vincent en de Grenadinen	8 april 1983
China	14 september 1983
Kongo	10 november 1983
Bolivia	8 december 1983
Costa Rica	15 december 1983
Frankrijk ²⁾	24 februari 1984
Kameroen	16 maart 1984
Oman ³⁾	29 maart 1984
Belize	29 juni 1984
Guinee	11 juli 1984
de Centrafrikaanse Republiek	17 juli 1984
West-Samoa	23 augustus 1984
Seychellen	8 november 1984
Rwanda	19 november 1984
Koeweit	17 januari 1985
Vanuatu	28 februari 1985
de Comoren	21 november 1985
Uruguay	13 december 1985
Suriname	16 december 1985
Sint Christopher-Nevis	14 februari 1986
Benin	28 mei 1986
Equatoriaal-Guinee	24 juli 1986
Jamaïca	29 juli 1986
Antigua en Barbuda	6 oktober 1986
Guinee-Bissau	21 oktober 1986
Sierra Leone	21 oktober 1986
Bahrein	30 oktober 1986
Argentinië ⁴⁾	26 november 1986
de Filippijnen	11 december 1986

Voorts heeft op 18 oktober 1983 Namibië (de Raad der Verenigde Naties voor Namibië) een akte van toetreding nedergelegd.⁵⁾

¹⁾ Onder de volgende verklaring:

"On accepting the said protocol, the Government of the United Arab Emirates takes the view that its acceptance of the said protocol does not, in any way, imply its recognition of Israel, nor does it oblige to apply the provisions of the protocol in respect of the said country.

The Government of the United Arab Emirates wishes further to indicate that its understanding described above is in conformity with general practice existing in the United Arab Emirates regarding signature, ratification, accession or acceptance of international conventions, treaties or protocols, of which a country not recognized by the United Arab Emirates is a Party."

Hierop heeft de Regering van Israël op 18 april 1983 de volgende verklaring afgelegd:

"The Government of Israel takes note that an instrument of adhesion to the Additional Protocols (I and II) to the Geneva Conventions of 12 August 1949, adopted on 8 June 1977, was received from the Government of the United Arab Emirates and placed with the Government of Switzerland on 9th March 1983.

The instrument deposited by the Government of the United Arab Emirates contains a statement of a political character in respect of Israel. In view of the Government of the State of Israel, the Geneva Conventions and the Protocols are not the proper place for making such political pronouncements, which are, moreover, in flagrant contradiction to the principles, objects and purposes of the Conventions and the Protocols. This statement by the Government of the United Arab Emirates cannot in any way affect whatever obligations are binding upon the United Arab Emirates under general international law or under particular conventions. The Government of the State of Israel will, insofar as concerns the substance of the matter, adopt towards the Government of the United Arab Emirates an attitude of complete reciprocity".

2) Onder de volgende mededeling:

«A l'occasion du dépôt de l'instrument d'adhésion de la France au Protocole II du 8 juin 1977 aux Conventions de Genève du 12 août 1949, j'ai l'honneur de vous préciser qu'il n'est pas dans l'intention de la République française d'adhérer au Protocole I du même jour aux mêmes Conventions. Cette dernière décision s'explique par les motifs indiqués par le représentant de la France lors de la quatrième session de la Conférence diplomatique de Genève sur la réaffirmation et le développement du droit international humanitaire applicable dans les conflits armés et, plus particulièrement par l'absence de consensus entre les Etats signataires du Protocole I en ce qui concerne la portée exacte des obligations assumées par eux en matière de dissuasion.»

3) Onder de volgende verklaring:

"While depositing these instruments, the Government of the Sultanate of Oman declares that the accessions shall in no way amount to recognition of nor the establishment of any relations with Israel with respect to the application of the provisions of the said protocols."

Hierop heeft de Regering van Israël op 15 juni 1984 een soortgelijke verklaring afgelegd als afgedrukt onder noot 1.

4) Onder de volgende interpretatieve verklaring:

"En relación con el artículo I del Protocolo Adicional a los Convenios de Ginebra del 12 de agosto de 1949 relativo a la Protección de las Víctimas de los Conflictos Armados sin carácter internacional (Protocolo II), teniendo en cuenta su contexto, la República Argentina considera que la denominación de grupos armados organizados a que hace referencia el artículo I del citado Protocolo no es entendida como equivalente a la que se emplea en el artículo 43 del Protocolo I para definir el concepto de fuerzas armadas, aún cuando dichos grupos reúnan los requisitos fijados en el citado artículo 43."

5) Naar aanleiding van de nederlegging van een akte van toetreding door de Raad van de Verenigde Naties voor Namibië heeft de Regering van Zuid-Afrika op 12 maart 1984 het volgende medegedeeld:

"Accession to the aforementioned Geneva Conventions and Protocols is governed by an identically worded article which stipulated that

"From the date of its coming into force, it shall be open to any Power in whose name the present Convention has not been signed, to accede to this Convention."

Since South West Africa/Namibia cannot, in terms of international law, be regarded as such a Power and since neither it nor the UN Council for Namibia is able to assume the obligations imposed upon such Power by the four Geneva Conventions, the South African Government rejects the so-called instruments of accession of the UN Council for Namibia to the four Geneva Conventions and its two Additional Protocols as having no legal effect.”

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1980, 88.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zullen de bepalingen van het Protocol ingevolge artikel 23, tweede lid, op 26 december 1987 in werking treden voor het gehele Koninkrijk.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1978, 42 en *Trb.* 1980, 88.

Voor het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1985, 5.

Voor het op 12 augustus 1949 te Genève tot stand gekomen Verdrag van Genève voor de verbetering van het lot van de gewonden en zieken zich bevindende bij de strijdkrachten te velde zie ook *Trb.* 1987, 99.

Voor het op 12 augustus 1949 te Genève tot stand gekomen Verdrag van Genève voor de verbetering van het lot van de gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee zie ook *Trb.* 1987, 100.

Voor het op 12 augustus 1949 te Genève tot stand gekomen Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen zie ook *Trb.* 1987, 101.

Voor het op 12 augustus 1949 te Genève tot stand gekomen Verdrag van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 102.

Voor het eveneens op 12 december 1977 te Bern voor ondertekening opengestelde Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949, betreffende de bescherming van slachtoffers van internationale gewapende conflicten (*Protocol I*), met Bijlagen, zie ook *Trb.* 1987, 103.

Van het op 10 oktober 1980 te Genève tot stand gekomen Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, met Protocolen, zijn de Engelse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1981, 154, en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1982, 52. Zie ook *Trb.* 1987, 105.

Op 28 maart 1980 ontving de Depositaris van de Oostenrijkse ambassade te Bern een mededeling betreffende de Souvereine Orde van Malta.

De tekst van deze mededeling is afgedrukt in rubriek J van *Trb.* 1987, 103.

Uitgegeven de zesde juli 1987.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. VAN DEN BROEK